

UNGDOMARS MUSIKVANOR

Petra Tarnow Håkansson

Kristina Ekstrand

2009-03-13

Förord

Denna rapport är resultatet av 20 testpersoners engagemang och tankar under tre veckor. Den är alstret av vår nio veckor långa praktikperiod på InUse.

Rapporten hade inte kunnat existera utan hjälp från vissa företag.

Vi vill tacka de företag som bidragit med belöning till våra testpersoner: InUse, Playdio, Spotify och Sony Ericsson Mobile Communications.

Vi vill sända ett extra stort tack till InUse, som även har bidragit med lokal, korrekturläsning och nya infallsvinklar till vår rapport.

Kristina Ekstrand & Petra Tarnow Håkansson

Sammanfattning

Vi har genomfört en undersökning om ungdomars musikvanor, med vikten på vilka musikverktyg de använder när, var och hur. Målet med undersökningen är att bidra till framtida utveckling av musikprodukter. Vi använde oss av metoden dagboksstudie. 20 testpersoner dokumenterade under tre veckor sina musikvanor, genom att notera varje gång de lyssnade på musik. Genom att analysera musikdagböckerna och frågeformulär som testpersonerna fick fylla i under ett uppstartsmöte, har vi skapat oss en bild av vilka musikverktyg ungdomar använder.

Vi har upptäckt flertalet mönster, exempelvis lyssnar 16/20 testpersoner på musik i princip varje gång de reser. Då väljer de att använda sin mp3, iPod eller mobil, eftersom de verktygen är smidiga och inte stör omgivningen. Testpersonerna lyssnar främst på musik då de är ensamma eller genomför enformiga aktiviteter. Anledningen till detta är att de tycker att det blir tråkigt och tyst annars. Ett exempel på problem testpersonerna upplevt är att olika filformat inte fungerar i alla musikspelare. Något de beklagar sig över är medresenärer i kollektivtrafiken som spelar hög musik.

Testpersonerna framför även musikrelaterade funderingar i sina musikdagböcker. Bland annat anser de att nedladdning bör legaliseras eftersom ny teknik ska främjas. De skriver också att de njuter mest av musik då de lyssnar ensamma. Testpersonerna har många idéer, vilka vi sammanställt efter vilket musikverktyg de berör. Exempel på idéer är mp3-spelare drivna av solljus och en spellista som visar den personliga musikutvecklingen.

Efter avslutad studie anser vi att det uppsatta målet, att bidra till framtida utveckling av musikprodukter, har uppnåtts.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
1. Inledning	5
2. Metod.....	6
3. Resultat	7
3.1 Vilka är deltagarna?	7
3.2 Vilka musikverktyg använder de?.....	8
3.2.1 Vilka musikverktyg?.....	8
3.2.2 Musikverktyg – när, varför och vad tycker de om dem?.....	10
3.3 När och varför lyssnar de?	13
3.4 Hur organiserar de sin musik?.....	15
3.5 Vad har de för idéer? Bidrag till framtida musikutveckling!	16
4. Diskussion kring metoden dagboksstudie och framtida forskning	20
5. Slutsatser.....	21
6. Personliga reflektioner	23
Bilaga 1. Instruktioner	24
Bilaga 2. Frågeformulär	26
Bilaga 3. Musikdagböcker	27

1. Inledning

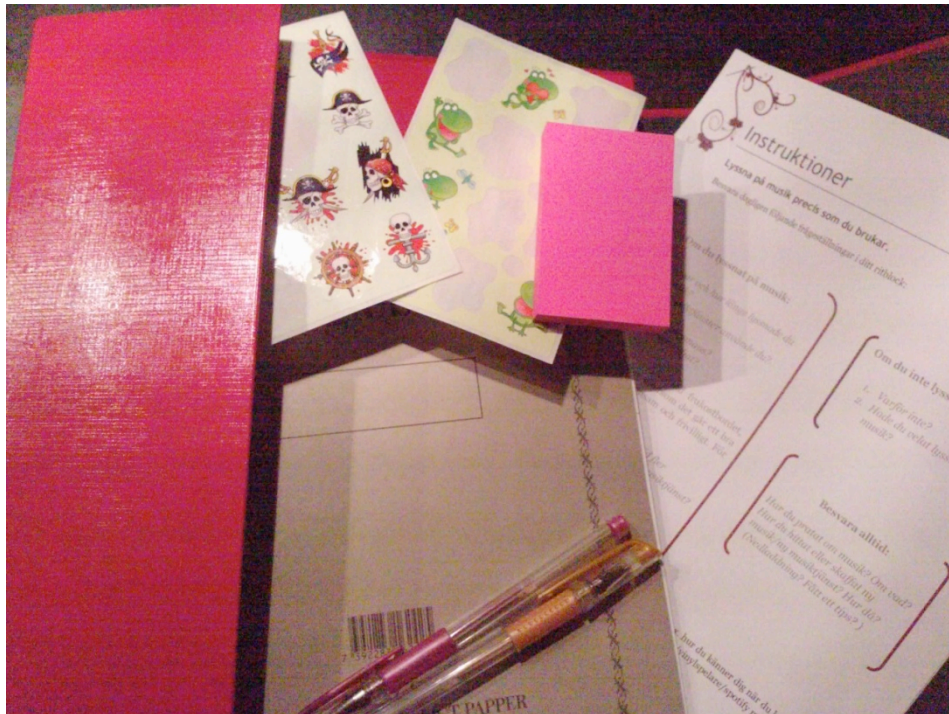
Musik är en viktig del av de flesta människors liv och tekniken inom området gör stora framsteg. Ungdomar är dagens och framförallt framtidens konsumenter och de ställer allt högre krav på produkter.

Vi har genomfört en undersökning av ungdomars musikvanor, med vikten på vilka musikverktyg de använder när, var och hur. Ett musikverktyg definieras som en produkt som kan användas till att lyssna på musik, eller till att införskaffa musik. Studien genomfördes i syfte att utforska vad ungdomar efterfrågar hos ett musikverktyg. Målet är att bidra till framtida utveckling av musikprodukter.

2. Metod

20 personer, 11 tjejer och 9 killar, i åldrarna 14-22 fick under tre veckor dokumentera sina musikvanor. Tidspannet sträckte sig mellan måndag v.5 och måndag v. 9. Under sportlovet v.7 gjordes ett uppehåll, för att förenkla för testpersonerna. Deltagare till studien fann vi bland våra familjer och vänner. Testpersonerna nedtecknade varje tillfälle då de lyssnade på musik som gav oss en uppfattning om när, var och hur de använder olika musikverktyg. De fick också skriva ner vad de tyckte om verktygen, samt vad som enligt dem skulle kunna förbättras. Vi efterfrågade kreativitet och fick på så vis fram många idéer.

För att testpersonerna skulle kunna skriva och rita vad de ville och få utlopp för sin kreativa förmåga, bestod dokumentationsmaterialet av ett ritblock, pennor, post-it lappar och klistermärken. Vi skickade även med ett instruktionsblad (se bilaga 1. Instruktionsblad), för att vara säkra på att få svar på vissa frågor.

1. Dokumentationsmaterial

Första momentet i vår undersökning var ett uppstartsmöte där vi visade upp exempel på "musikdagböcker"* som vi skapat, samt delade ut material. På det första mötet fick testpersonerna även fylla i ett frågeformulär om sina musikvanor (se bilaga 2. Frågeformulär). I mitten av dokumentationsperioden samlade vi in det material** deltagarna dittills åstadkommit, för att bekräfta att alla var på rätt väg. En del testpersoner hade gjort smärre fel i sina musikdagböcker. Dessa hjälpte vi att komma på rätt spår. I slutet av perioden hade vi ett avslutningsmöte, där testpersonerna fick utvärdera undersökningen och komma med ytterligare förslag.

* En musikdagbok definieras här som en dagbok där man dokumenterar sitt dagliga musiklyssnande

**Se exempel på deltagarnas musikdagböcker i bilaga 3.
Musikdagböcker

3. Resultat

3.1 Vilka är deltagarna?

Testpersonerna skrev i sina musikdagböcker vilka musikverktyg de använder och hur lång tid de lyssnar varje dag. Följande fakta kommer från de musikdagböckerna. Antalet timmar respektive deltagare lyssnar per dag är ett medeltal.

Kön	Ålder	Musiktjänst	Antal h/dag
Kille	14	Youtube, mp3*, radio, ZTV	1
Tjej	15	mp3, radio, CD	1,5
Tjej	16	Youtube, mp3, Limewire, radio, lastFM, WMP**	10
Tjej	17	iPod, mobil, radio, Pirate Bay, CD	5
Tjej	18	Youtube, radio	1
Tjej	18	Youtube, mp3, radio, CD	1,5
Tjej	18	Youtube, mp3, radio, CD	1,5
Tjej	18	Youtube, iPod, iTunes, mp3, radio, CD, Myspace	3
Tjej	18	Youtube, mp3, radio	6
Tjej	18	Youtube, iPod, iTunes, radio	9
Tjej	18	mp3, radio, CD, WMP, Spotify	9
Tjej	18	iPod, CD	9
Kille	19	mp3, radio, CD, WMP	1,5
Kille	19	Youtube, mobil*, radio, Pirate Bay, Spotify	1,5
Kille	19	iPod, iTunes	3,5
Kille	19	Youtube, iTunes, radio, CD, Spotify	8
Kille	20	Youtube, mp3, radio, CD	1,5
Kille	20	Youtube, iPod, iTunes, radio, icebergradio, NGA***	1,5
Kille	20	Youtube, iPod, iTunes, LastFM, Myspace, radio	2
Kille	22	iTunes, CD	2,5

* Mp3-spelaren kan sitta i en mobil

** Windows Media Player

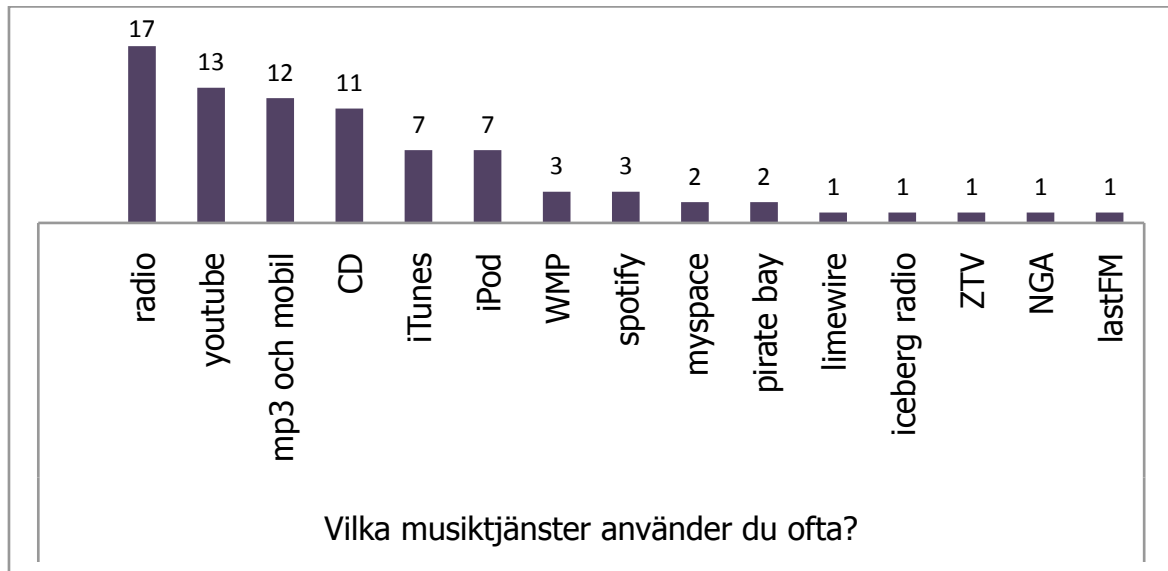
*** Newgrounds audiportal

3.2 Vilka musikverktyg använder de?

I detta avsnitt beskriver vi vilka musikverktyg som används, anledningar till att testpersonerna använder just dem och vad de tycker om de olika verktygen.

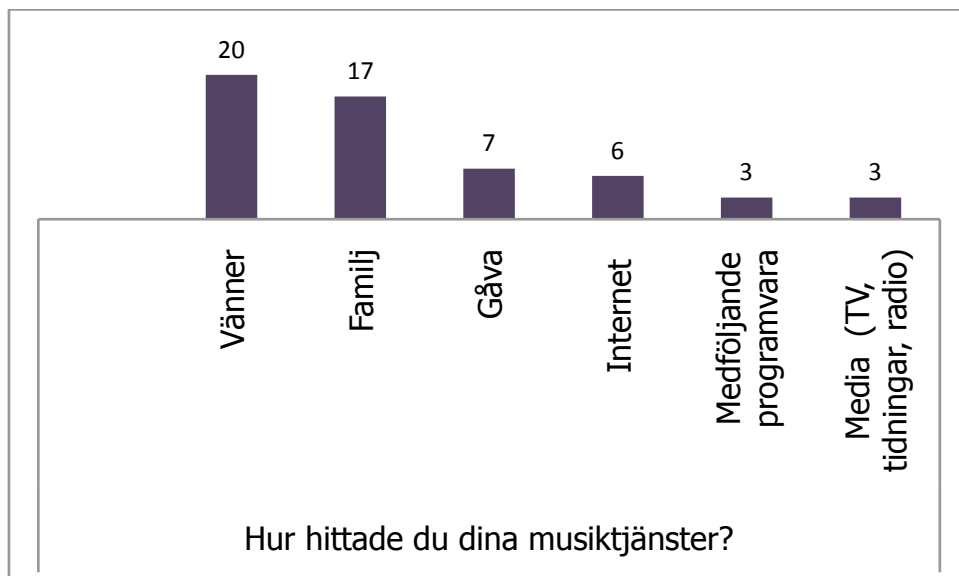
3.2.1 Vilka musikverktyg?

Testpersonerna skrev varje dag ner vilka musikverktyg de använde. Utifrån det har vi avläst hur många som återkommande använder ett specifikt musikverktyg.

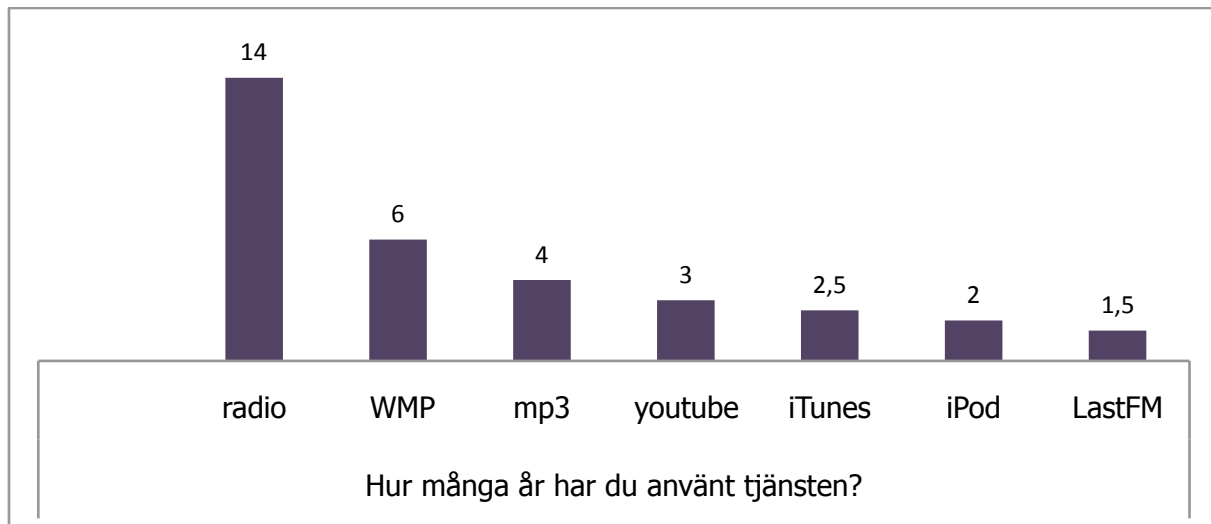
Resultat från musikdagböcker 1

Testpersonerna fick under uppstartsmötena besvara vissa frågeställningar. Ur deras svar har vi tagit fram statistik och skapat diagram.

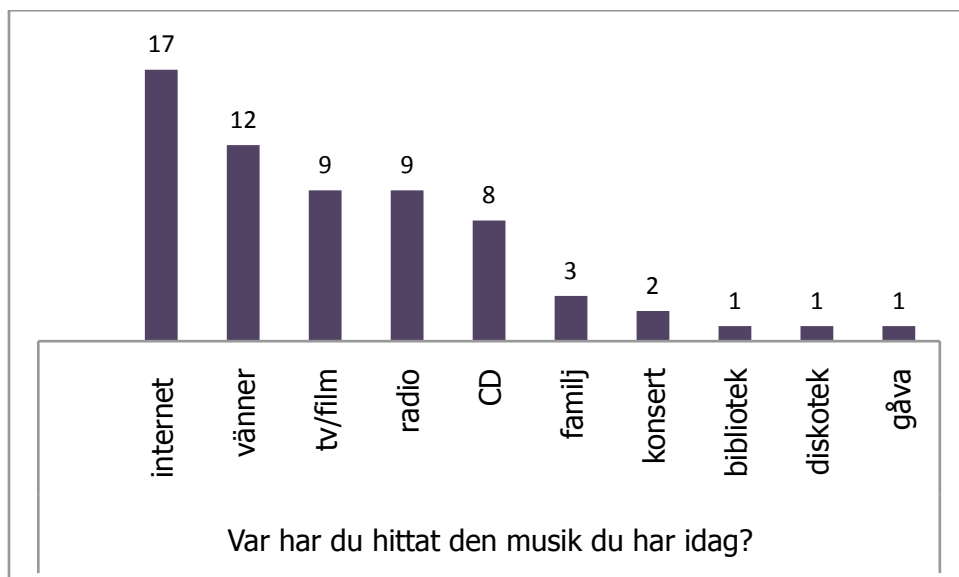
Resultat från frågeformulär 1

Den vanligaste vägen att finna ett nytt musikverktyg är via tips från familj eller vänner. Det märker vi av också i musikdagböckerna. Några personer skriver om att de "hört talas" om det nya programmet Spotify och att de gärna vill ha tag i det.

Resultat från frågeformulär 2

Ganska logiskt har testpersonerna använt radio längst tid och LastFM kortast. Även övriga musikverktyg har en medellängd av användningstid, i ungefär den ordning de slog igenom.

Resultat från frågeformulär 3

Några av testpersonerna har svårt att hitta ny musik och vill gärna ha hjälp med det. Det är i allmänhet enkelt att höra såkallade "hits" som spelas på radio, men svårare att finna låtar som passar den personliga smaken. Alla testpersoner har dock inte problem med det, utan hittar sin musik via olika program på datorn. Flera av våra testpersoner upplever att de snabbt tröttnar på den musik de har, eftersom det är en begränsad mängd.

3.2.2 Musikverktyg – när, varför och vad tycker de om dem?

I musikdagböckerna fick testpersonerna skriva varför de valde att använda ett specifikt musikverktyg. De framförde även positiva och negativa aspekter hos verktygen.

mp3/iPod/mobil

Testpersonerna använder mestadels mp3/iPod/mobil när de reser, eftersom de verktygen är smidiga och diskreta. De använder även verktygen när de själva vill bestämma vad de ska lyssna på, eller inte vill störa sin omgivning – som exempelvis sent på kvällen i hemmet. Mp3-spelaren i mobilen anses vara användbar eftersom användaren märker om det ringer samt att musiken kan spelas både i högtalare och i hörlurar. Olika former av mp3-spelare är ofta det mest uppskattade verktyget i vardagen.

”Min trogna mp3-spelare har till slut givit upp efter 5 års tjänstgöring”

”Härlig känsla av eskapism, flyr verkligheten in i min egen lilla musikbubbla. Fruktansvärt tillfredsställande”

”Det är bra att det (på min mp3) är en liten spak man byter låt med. Man kan liksom känna den genom fickan och kan på så sätt byta låt utan att behöva plocka upp den”

Testpersonerna uppger att de blir besvikna och får ”musikabstinens” om de glömmer sin spelare hemma. Ett återkommande problem testpersonerna upplever med verktyget, är att de inte kommer ihåg att ta med sig reservbatteri eller hörlurar. De glömmer också ofta att ladda verktyget. Testpersonerna framför stark kritik mot att olika filformat inte fungerar i alla musikspelare. De klagar även över att hörlurar som medföljer dessa musikverktyg ofta har bristande kvalitet och att det är dyrt att köpa nya, högkvalitativa. Ytterligare problem uppstår när iPoden kopplas till bilstereon eller andra högtalare. Volymen på högtalarna måste då höjas mycket för att uppnå en tillfredsställande ljudnivå. Detta medför att då man kopplar ur iPoden och byter till radio, är volymen alldeles för hög.

*”Hinner ej ladda mobilen. Ingen musik på väg till plugget. *censur* Måste vänta tills jag kommer hem. *censur*”*

”AHRRG! Glömde byta batteri i mp3n”

Radio

Testpersonerna använder radio mestadels när de reser och i hemmet. De använder radion när de vill höra ny musik eller när de inte förmår att starta datorn och skapa egna spellistor. Via radion hittar testpersonerna nya låtar, som de sedan laddar ner.

”Kul att inte själv behöva välja och lyssna på sånt man själv inte hade satt på”

”Skönt när man har bakgrundsprat i rummet. Nästan som att umgås med någon”

De negativa aspekterna med radiolyssnande är den stora mängden reklam och prat samt att många testpersoner saknar radiokanaler som spelar "bra" låtar. Även radiobrus, vilket förekom ofta, upplevs som irriterande.

"P3 av den anledningen att jag slipper REKLAM!"

Youtube

Testpersonerna använder Youtube för att lyssna på låtar som ännu inte är officiella, eller för att se liveframträdanden. Där kan de också enkelt kolla upp låtar som rekommenderats av vänner samt följa med i låtens text.

"Jag väljer precis själv vad jag vill lyssna på – bara att söka"

"Youtube har allt"

"Används i syfte att få musik via en polare"

Många anser att ljud- och bildkvaliteten är dålig. Dessutom framfördes flera klagomål om att tjänsten saknar replay-knapp och att programmet ofta hackar.

Spotify

Testpersonerna använder Spotify för att hitta ny bra, musik. Några uppger att de lyssnar på ett visst album via Spotify innan de köper det, för att försäkra sig om att det är bra. Andra ser istället Spotify som en ersättning för CD. Majoriteten är överens om att Spotify's koncept är riktigt bra. De gillar att det är lagligt att lyssna på de låtar de vill samt att programmet rekommenderar artister som liknar det personen redan lyssnat på.

"Det är väldigt bra med tjänster där man, när man lyssnar på en låt/artist, får reda på liknande musik så att man kan klicka sig vidare"

"Jag tycker att konceptet är riktigt bra – att man kan leta upp och lyssna på låtar, spara dem i en spellista, men man laddar inte ner dem utan lyssnar bara på dem via hemsidan, vilket är lagligt"

"Använde min nya bästa kompis Spotify, så bra att kunna lyssna på ny musik utan att behöva ladda ner eller få från kompisar!"

Negativa åsikter som framfördes var att det är svårt att hitta mindre kända artister på Spotify, och att många låtar tagits bort på grund av rättighetsskäl. Dessutom saknas genren "klassiskt" i radiofunktionen.

CD

Testpersonerna använder mestadels CD-skivor då de inte förmår att starta datorn. De lyssnar ofta i bilen under resor, eller hemma tillsammans med familj.

"KATASTROF! Låtarna hackar på vår CD-spelare. Det betyder att vår middag konstant avbryts."

"Sovmorgon = ensam = CD i vardagsrummet"

En testperson kritiserar det faktum att CD-skivorna är gjorda av plast. Han anser att plastförbrukning bör undvikas i dagens miljömedvetna samhälle.

iTunes/Windows Media Player/Video Lan Client

Testpersonerna sparar och sorterar all sin musik på datorn. Så fort de har tid och ork, lyssnar de på datorn eftersom all "bra" musik ligger där. De flesta lyssnar som vi tidigare har nämnt på musik nästan varje eftermiddag. Då är det ofta via datorn de lyssnar. Testpersonerna framför god kritik kring att iTunes sorterar musiken. Andra positiva åsikter är att WMP:s mediaspelare är lätt att hantera.

Kritiken mot framförallt WMP handlar om att programmet inte kan spela alla filformat. VLC – som testpersonerna inte använder särskilt ofta - anser de vara bra i det perspektivet.

"Windows Media Player på datorn. Jag ville lyssna på min musik och inte radions"

"Lyssnat genom iTunes i 11 timmar medan jag läste manga (det enda jag gör under dagarna känns det som)"

Limewire/Pirate Bay

Testpersonerna laddar ner för att kunna lyssna på ett större urval av olika musikstilar och artister. De tycker att det borde vara lagligt eftersom ny teknik inte bör stoppas.

"Laddade ner lite musik från Limewire på morgonen eftersom jag var trött på att lyssna på mina gamla skivor."

"Fenomenet påminner om reaktionerna som fanns då artisters musik började spelas på radio och biblioteken kom. En utveckling som inte kan stoppas..."

Några testpersoner upplever det som omständligt att ladda ner.

”Sitta 1 h framför datorn, vara olaglig och försöka lista ut vad för band som skulle kunna vara bra. TRIST”

Testpersonerna eftersöker en funktion som tar bort siffrorna i låttitlarna på de låtar man laddar ner från Pirate Bay. De vill att låtarna skall sorteras efter första bokstaven i titeln och så blir det inte då låttiteln börjar med en siffra.

Newgrounds audioportal och Iceberg radio

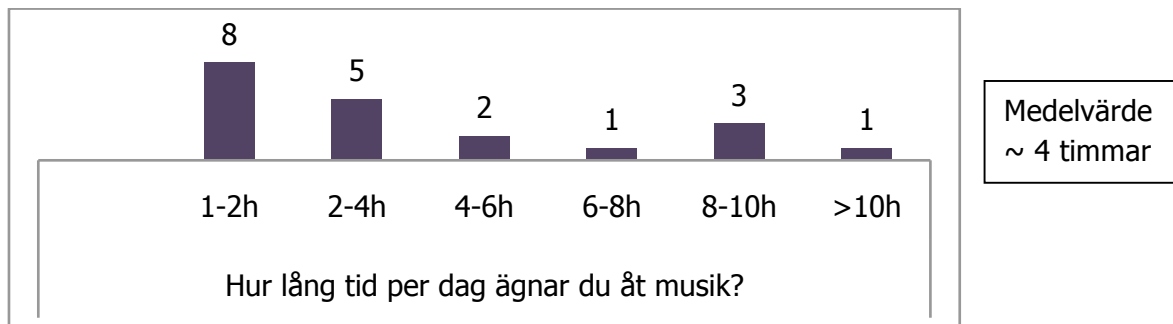
En av våra testpersoner använder dessa musikverktyg. Hans förklaring till detta är:

”Musiken där saknas helt och hållet i resten av musikvärlden”

3.3 När och varför lyssnar de?

I detta avsnitt skriver vi vid vilka tillfällen testpersonerna lyssnar och anledningen till att de lyssnar då.

Testpersonerna fick i sin musikdagbok fylla i när, var och varför de använde en musiktjänst. Nedan följer en sammanställning, baserat på tidpunkt, av de svar vi fick.

Resultat från musikdagböcker 2

9/20 lyssnar på musik på morgonen, för att vakna till.

”Dags att vakna, på med iPoden!”

16/20 lyssnar på musik när de reser med kollektivtrafik eller bil, exempelvis till skolan eller till fritidsaktiviteter. De lyssnar på radio eller mp3/iPod/mobil.

”Öronpropparna stänger ute ljud från omvärlden, men vaggar mig lätt till och från skolan”

”Jag är inte så mycket för att prata på morgonen, och iPoden och en bok är en bra kombo för att slippa det”

20/20 lyssnar ofta på eftermiddagen eller kvällen då de är hemma. 16 personer lyssnar via datorn, 16 personer via mp3, CD eller radio. (vissa använder båda)

16/20 lyssnar på musik hemma på eftermiddagen eller kvällen när de utför en annan aktivitet än studerar (t.ex. sitter vid datorn, äter).

12/20 lyssnar på musik då de studerar. Några väljer dock att inte göra detta, då de anser att musiken distraherar. Vissa undviker att studera genom att sätta på musik.

”Läxtajm igen! Då väljer jag att istället sätta på musik”

Andra återkommande mönster är att några lyssnar då de städar, ska sova, tränar, äter eller är ensamma hemma.

”Jag kan absolut inte somna själv utan musik”

”Tar en tupplur medan iPoden är ställd på en timer.”

Många lyssnar på musik när de umgås med andra människor, på exempelvis middagar och fester. Då är spellistor på datorn eller iPod inkopplad till högtalare vanliga alternativ.

Många har i sin musikdagbok nämnt tillfällen då de lyssnar på musik som spelas i de offentliga rummen, t.ex. då de går i affärer, lyssnar till busschaufförens radio eller är på en klubb. De flesta tycker att musik som spelas runt omkring en är trevligt, även om undantag finns. Omusikaliska gatumusikanter är exempelvis inte uppskattade.

”På väg hem på spårvagnen lyssnade jag ofrivilligt tillsammans med andra passagerare på chaufförens radio. Tyckte att det var bra eftersom det inte blir sådär pinsamt tyst i vagnen. Orkade inte sätta på mig hörlurarna”

Många klagar över medresenärer som spelar hög musik via högtalaren i mobilen. Även situationer där musik hörs ut från andras hörlurar finner testpersonerna irriterande.

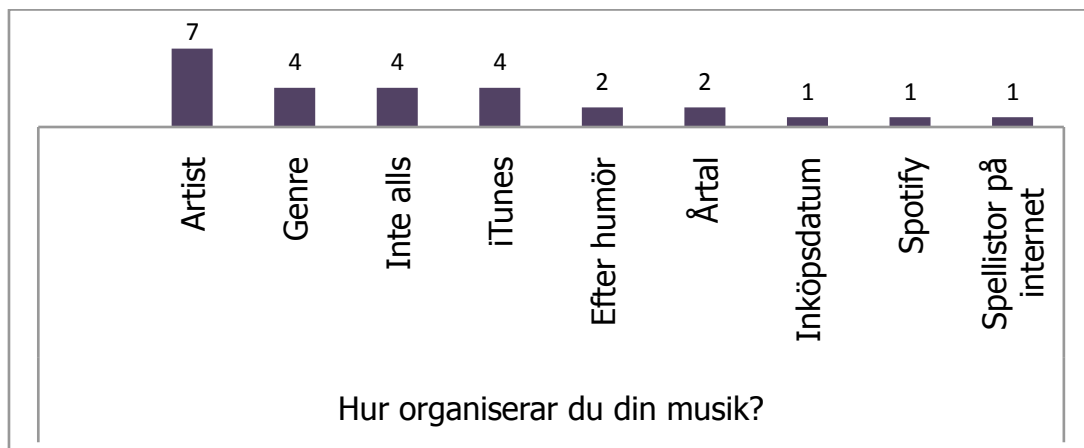
”Jag vet ju själv hur irriterad jag blir då fjortis #1 och #2 drar igång Adam Tensta på högsta volym i den bakre delen av bussen.”

De flesta tillfällen då testpersonerna lyssnar på musik infinner sig då de är ensamma eller genomför en enformig aktivitet. Anledningen till att de lyssnar då, är att de tycker att det blir tråkigt och tyst annars. Att testpersonerna lyssnar på musik med andra då de utför aktiviteter tillsammans, kan bero på att pinsam tystnad undviks och att musiken blir till ett naturligt samtalsämne.

Vissa dagar valde testpersonerna att inte lyssna på musik. Det berodde på att de inte hade lust eller hade mycket att göra.

3.4 Hur organiserar de sin musik?

På uppstartsmötet delade vi ut ett frågeformulär (se bilaga 2. Frågeformulär). Testpersonerna fick svara på hur de organiserar sin musik och om de ville organisera den annorlunda.

Resultat från frågeformulär 4

15 av 20 personer är nöjda med sitt sätt att organisera sin musik.

De nöjda testpersonerna organiserar sin musik på olika sätt. Vanligast är att sortera efter artist och genre, men i enlighet med vilket humör eller tillfälle man skall lyssna på musiken, är också en variant, som t.ex. vårpromenad, ilska. De flesta organiserar sin musik på datorn i mappar och ett antal skapar dessutom spellistor via musikverktyg. Vissa delar in sin musik på flera olika sätt.

”Jag sorterar den[musiken] efter artister i mappen ’min musik’ på datorn och gör spellistor på internet. Läger till låtarna i ’mitt bibliotek’ på LastFM”

”Större delen av min musik organiserar jag i iTunes. Det är enklast eftersom jag lyssnar i min iPod. För tillfället är jag nöjd”

”Jag brukar ibland göra spellistor med musik för olika känslolägen. Exempel: uppiggande, middagsmusik”.

5 av 20 personer vill organisera sin musik på ett annat sätt.

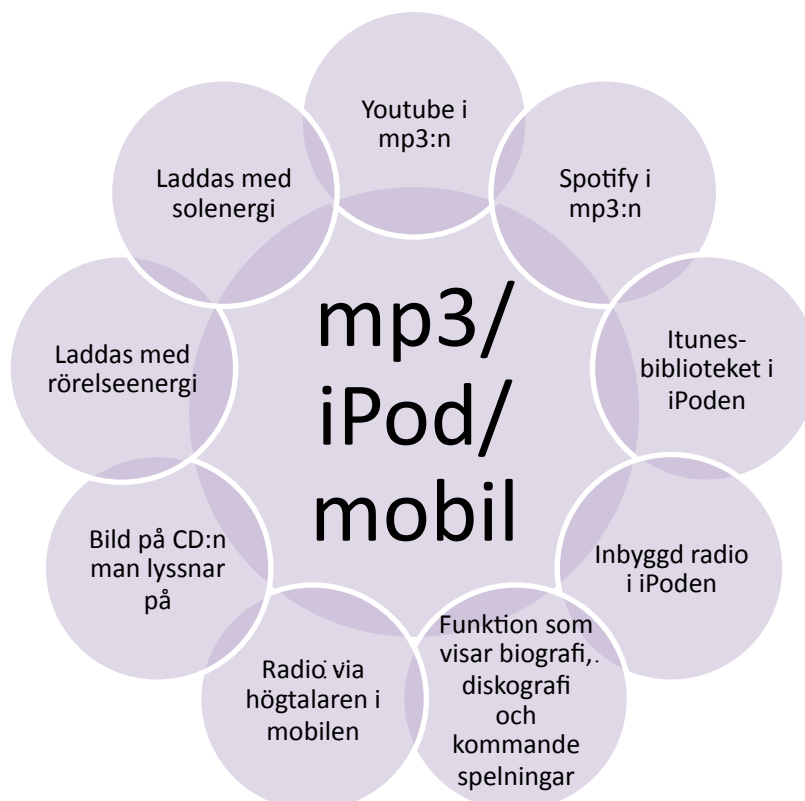
De vill sortera exempelvis efter känsla, genre eller artist. 4 av dessa sorterar inte alls eller mycket slarvigt, medan en sorterar efter artist. Den vanligaste anledningen till att de inte organiserar sin musik på önskat sätt är att det är för omständligt eller tidskrävande.

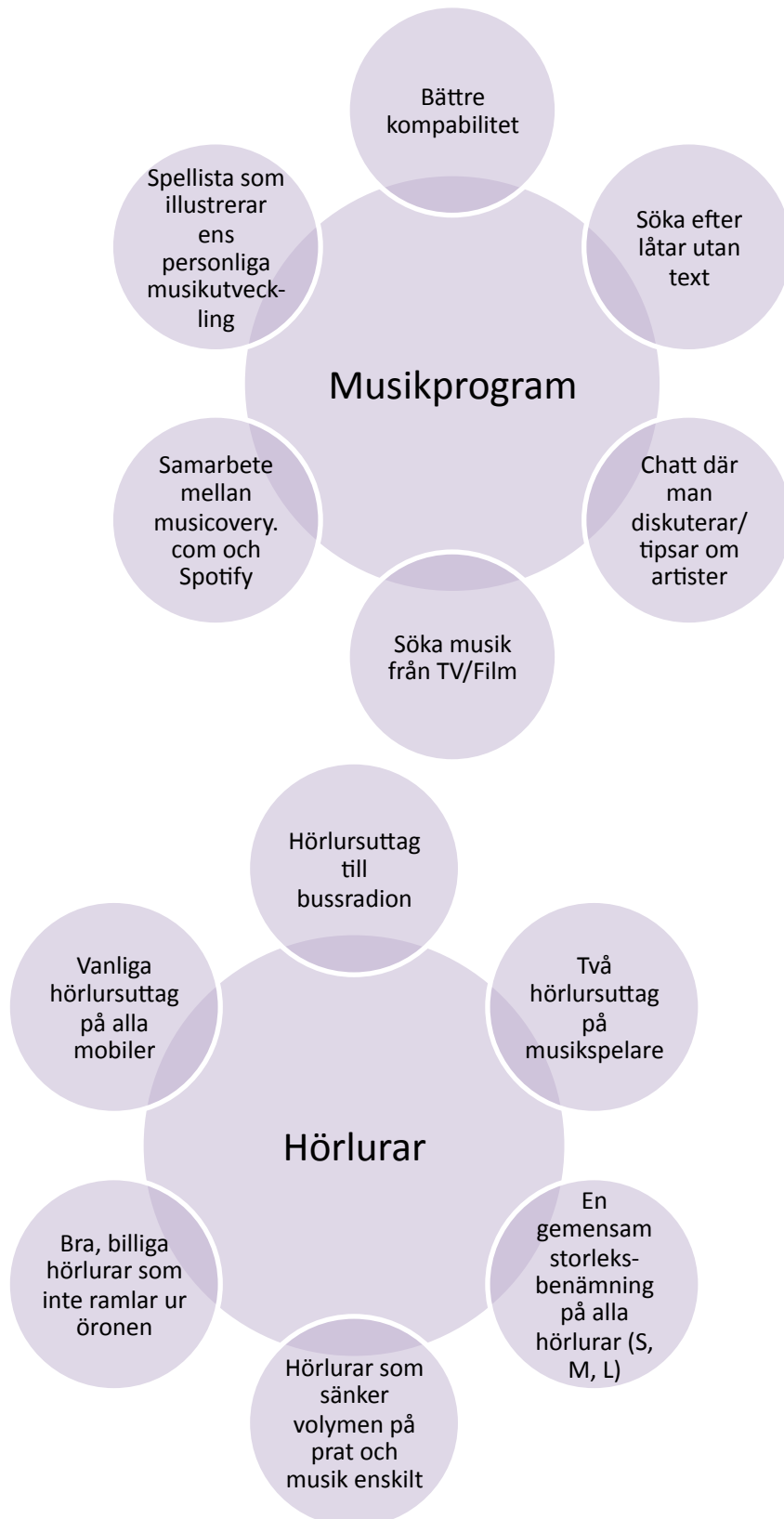
”Skulle vilja ha det sorterat efter känsla (sorglig, glad, lugn, fest, etc.)”

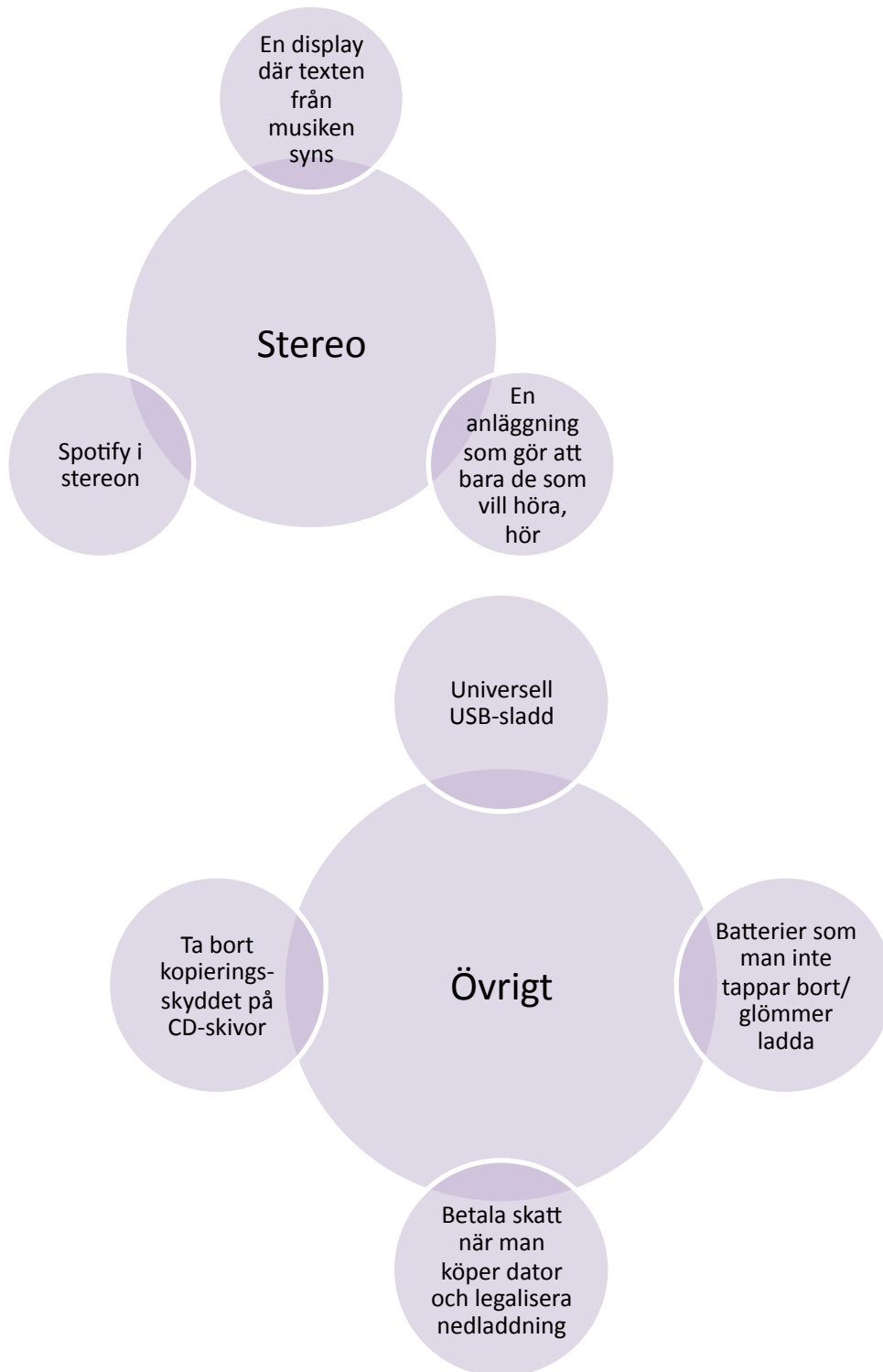
”Vill ha allt sorterat som på min mp3, efter artist, låt, album osv. Och allt på samma ställe. Vill gärna att allt lägger sig på samma ställe från början [i datorn]”

3.5 Vad har de för idéer? Bidrag till framtida musikutveckling!

Testpersonerna har massor av bra idéer om hur musikverktyg kan förbättras. Idéerna handlar om allt från miljövänlig energibrukning hos mp3-spelare till inbyggd textmaskin i stereon. Flera av idéerna kan förbättra både kvalitet och praktisk användning hos befintliga produkter. Andra idéer kan användas till utveckling av nya musikverktyg. Nedan har vi listat idéerna utifrån vilket musikverktyg de berör.

Några av dessa idéer vi vill trycka särskilt för. En sådan är Spotify i mp3n och stereon. En dylik funktion skulle medföra att de personer som vill hitta ny musik, snabbt lyckas. Det bästa vore om Spotify dessutom kunde påbörja ett samarbete med hemsidan (tillika musikprogrammet) musicoverly.com. Då skulle Spotifys "radio"-funktion kunna optimeras och användare skulle kunna hitta, och lyssna till, ny musik inom en speciell genre utan att känna till artister. En annan intressant idé är en mp3 som laddas med solenergi och rörelseenergi. En sådan musikspelare skulle vara både miljövänlig och praktisk. Idén ligger helt rätt i tiden, och innebär förutom ett miljövänligare musikverktyg också att irriterande situationer då batteriet glömts hemma, inte längre uppkommer.

En mycket rolig funktion att ha, vore en display på stereon där texten från musiken syns. Karaoke och Singstar är populära aktiviteter och funktionen skulle innebära att utbudet av låtar ökar något enormt. Vi själva kan komma på många tillfällen då det skulle varit praktiskt att få veta texten i låtar. Funktionen gör det ännu roligare att sjunga med i bra sånger. Ytterligare en spännande idé är en spellista som skildrar ens personliga utveckling. Testpersonen som kom med idén, menar att listan kan visa vad man har lyssnat på genom åren, vad som har tillkommit, återkommit och vad som absolut har försvunnit. Det hade varit fascinerande att se vad som hänt och få återuppleva olika minnen från de tider då man lyssnat på olika artister.

4. Diskussion kring metoden dagboksstudie och framtida forskning

Under avslutande möte fick testpersonerna utvärdera metoden dagbokstudie. De ansåg att undersökningsmetoden var intressant eftersom de fick möjlighet att kartlägga sina egna musikvanor. De fann också själva dagboksskrivandet roligt, kanske tack vare det medföljande materialet. Testpersonerna ansåg dock att det emellanåt var svårt att komma ihåg dagens musiklyssnande och de glömde att dokumentera vissa dagar. Enklarest, uppgav de, var att minnas de tillfällen då de själva valde att lyssna på musik.

Dokumentationsmaterialet var överlag uppskattat. Det olinjerade pappret och klistermärkena var extra bra. (se figur 1. Dokumentationsmaterial) Några testpersoner hade föredragit att dokumentera på datorn av bekvämlighetsskäl. Hade vi valt den metoden, hade kreativiteten antagligen blivit lidande. Förslag på ytterligare dokumentationsmaterial var diktafon och SMS. Den avstämning som skedde i mitten av perioden var uppskattad, eftersom testpersonerna fick veta om de var på rätt väg.

Vi anser att dagboksstudie är en bra metod vid idéframtagning. Metoden är att föredra framför undersökningar som utförs vid endast ett tillfälle och sedan inte följs upp. Under en dagboksstudie blir det lätt att se mönster och hur testpersonerna agerar i verkligheten. En dagboksstudie innebär också att idéerna som kommer fram, handlar om saker som testpersonerna saknar i sin vardag. I studien fick testpersonerna utlopp för sin kreativa förmåga och framförde många värdefulla tankar kring musikverktyg. Dokumentationsperiodens längd, tre veckor, var lagom. Det var tillräckligt mycket tid för att kunna upptäcka mönster, men inte så lång att testpersonerna skulle tröttna. Vi märkte emellertid av en försämrad kvalitet på dagboksstudiens andra del. Det kan bero på att ett avbrott gjordes under sportlovet v.7. Testpersonerna uppgav själva att det var svårt att återuppta dokumentationen. För att undvika en försämrad kvalitet under studiens gång, kunde vi ha skickat påminnelser och uppmuntrande budskap via mail. Vi tror att testpersonerna då skulle känt sig mer motiverade.

Bristerna med vår undersökning var framförallt att åldersfördelningen jämfört med könsfördelningen bland testpersonerna var ojämn. Alla killar utom en, var äldre än tjejerna. Det är därför svårt för oss att bedöma om musikvanorna varierar mellan könen, eller mellan olika åldrar. Andra brister med vår studie är att vi inte kan vara säkra på att testpersonerna är sanningsenliga i sina musikdagböcker. Det finns också en risk att de inte tar med all relevant fakta, på grund av den mänskliga faktorn.

Instruktionerna följdes inte helt av alla. Anledningen kan vara att rubriken "*besvara alltid*" har placerats under "*om du inte lyssnat på musik*" (se bilaga 1. Instruktioner) och därför uppfattade några testpersoner inte att frågorna skulle besvaras även de dagar då de lyssnat på musik. En del testpersoner skrev betydligt mer än vad som efterfrågades i instruktionerna, vilket gjorde att vi fick ta del av många bra idéer.

I framtida undersökningar bör mer kreativitet efterfrågas. Istället för att undersöka vilka musikverktyg som testpersonerna använder, kan de få skriva en "önskebok" där det ultimata musikverktyget beskrivs. I efterhand insåg vi att instruktionerna var något för strikta eftersom många testpersoner endast besvarade frågorna utan att reflektera över sina svar. Vi rekommenderar därför friare instruktioner. De flesta testpersoner upplevde det ändå som positivt med frågeställningar att utgå ifrån.

5. Slutsatser

De flesta testpersoner är mycket rutinmässiga i sitt musiklyssnande. De uppgav själva att de upptäckte specifika mönster, några kom fram till att de lyssnar på musik i bakgrunden nästan jämt. De flesta var mer vanemässiga än vad de hade trott. För oss var det enkelt att hitta mönster i dagböckerna. Den största andelen testpersoner lyssnade vid nästan exakt samma tillfällen varje dag. Som läsare av deras dagböcker, verkade det som att de fattat ett beslut, medvetet eller omedvetet, om att de alltid skulle höra musik vid vissa situationer.

Nästan alla våra testpersoner lyssnar på musik någon gång under dagen. Att undvika musik är svårt, då det spelas överallt i samhället. Många av testpersonerna tycker att tystnad är jobbigt och de fyller den ofta med musik. Musik muntrar nästan alltid upp, främst i frivilligt lyssnande. Lyssnandet skapar dock irritation hos testpersonerna, då dåliga låtar spelas eller musikverktyg har bristande kvalitet.

Det är enkelt att hitta ett sätt att lyssna på musik, då man vill det. En frågeställning i instruktionerna vi utformade var "Hade du velat lyssna vid fler tillfällen?". Frågeställningen fick nästan alltid svaret nej. De få gånger testpersonerna svarade ja på den, berodde svaret ofta på att de glömt någon del av sin mp3/iPod/mobil hemma, eller glömt att ladda verktyget. Egen musik behöver enligt vad vi kunnat utläsa av musikdagböckerna, inte göras mer tillgängligt. Däremot bör det bli lättare att hitta ny musik. En åsikt som finns hos flera av våra testpersoner är att det är svårt att hitta ny musik. Det är besvärligt att hitta och komma ihåg bra låtar att ladda ner eller köpa. Vissa testpersoner ledsnar på sin musik lång tid innan de förmår skaffa ny.

I vår analys av testpersonernas musikdagböcker, studerade vi huruvida det var några skillnader mellan de manliga och de kvinnliga deltagarnas musikanvändande. Vi undersökte också om det fanns några skillnader beroende på ålder. Vi fann dock inga specifika mönster i testpersonernas musikvanor ur ett ålders- eller könsperspektiv. Det kan bero på att åldersfördelningen jämfört med könsfördelningen bland deltagarna i studien är ojämn. En annan förklaring kan ligga i att det inte finns några övergripande skillnader i musikvanor bland ungdomar.

En testperson sammanfattar den ultimata musiktjänsten: den skall ge en möjlighet att lyssna på nya låtar utan att vara olaglig och man skall kunna söka musik utefter kriterier (t.ex. pop, svenskt). Musiktjänsten skall innehålla en biografi om varje artist och ge tips om liknande musik. Man skall kunna chatta med användare, skapa spellistor och tjänsten skall ha tydliga kontroller till funktionerna. Många av deltagarna i studien, visar i sina musikdagböcker gillande av dylika funktioner som testpersonen beskriver. Exempelvis uttrycker flera uppskattning kring att Spotify låter användaren lyssna på nya låtar utan att vara olaglig.

Flera testpersoner framför kritik mot att det är olagligt med nedladdning. Under vår diskussion sade samtliga testpersoner att man måste följa utvecklingen istället för att hindra den. De drog paralleller till introduktionen av bibliotek och CD-skivor, vilka från en början mötte stort motstånd.

En tänkvärd fundering två av våra testpersoner har, är att musik kan vara svår att ta till sig första gången man hör den. Det är inte lätt att höra skillnader, nyanser och mening. Flera testpersoner menar att de uppskattar musiken som mest då de lyssnar ensamma. När det gäller att introducera sin musiksmak för andra, gick åsikterna isär. Några av testpersonerna upplever att de ska visa vilka de är genom musiken, vilket de tycker är pressande. De andra tycker istället bara att det är spännande att

se vad andra tycker om musiken. En testperson uppger i sin musikdagbok att hon lyssnar mer på en artist efter att ha läst dennes självbiografi. En annan menar att musiken står för sig själv och att upphovsmannen får komma till tals genom låttexterna.

Testpersonerna hade många, spännande åsikter om musikverktyg. Musik är ett ämne som nästan alla människor har en koppling till. Vår studie visar hur ungdomars åsikter kring, och faktiska användande av, musikverktyg ser ut. Idéerna och kritiken är framtagna under testpersonernas vardag. Det är idéer och kritik, som testpersonerna skulle ha nytta av i sitt dagliga liv, om de tillämpas.

6. Personliga reflektioner

”Hur musik kan få en att minnas och ta en tillbaka till väldigt specifika tillfällen i ens liv. Bra som dåliga.”

Citatet ovan kommer från en av våra testpersoner. Under genomläsandet av musikdagböckerna fann vi många tänkvärda och väl skildrande texter. Vissa utdrag, blev favoriter, såsom det ovanstående. Citatet säger mycket om hur det känns att lyssna på musik.

Just nu är ämnet nedladdning hett debatterat och under genomläsningen av våra testpersoners musikdagböcker fick vi en hel del tankar kring ämnet. Testpersonerna vill att nedladdning skall legaliseras, en idé som framkommit om hur det skulle kunna gå till är man genom att ta ut skatt vid varje datorköp, kan göra nedladdning lagligt, och ändå ge pengar till upphovsrättsmän. Idén är mycket intressant om man betänker att ny teknik, såsom nedladdning, inte bör stoppas. Förr eller senare kommer tekniken att slå igenom ändå, precis som den alltid gjort tidigare. Är det inte då lika bra att legalisera nedladdning nu, då man fortfarande har möjlighet att reglera det? Å andra sidan laddar inte alla ner. Alla människor har inte tid eller lust att lära sig ny teknik. Skall de då tvingas betala för andras musikkonsumtion? I dagsläget är nedladdning enligt testpersonerna det bästa sättet att införskaffa och hitta ny musik på. Tydligt är att, om inte nedladdning och fildelning skall fortgå, bör man skapa nya vägar för människor att finna ny musik via.

Testpersonerna hade många andra spännande idéer. Flera av dessa idéer fick oss att högt utbrista ”Ja, det vill jag ha!”. Ungdomar är framtidens konsumenter och deras idéer är vad som kommer att krävas av en produkt för framgång.

Det var verkligen intressant att få ta del av testpersonernas tankar, vanor och idéer vad gäller musik. Det var fascinerande att se hur rutinemässiga testpersonerna var i sitt musiklyssnande. Det var också spännande att få se hur stor del av vardagen som fylls av musik. Flera av de idéer som kommit upp kan vara värdefulla för de företag som arbetar med musikverktyg. Därmed anser vi har uppnått vårt mål: *att bidra till framtida utveckling av musikprodukter.*

Bilaga 1. Instruktioner

Instruktioner

Lyssna på musik precis som du brukar.

Om du lyssnat på musik:

1. När, var och hur länge lyssnade du på musik?
2. Vilka musiktjänster använde du? Varför?
3. Ensam/tillsammans? Frivilligt/ofrivilligt?

(exempel: 9:00 – 9:20 vid frukostbordet, lyssnade på radion, eftersom det går ett bra program på P3 då, ensam och frivilligt. För att vakna till.)

4. Hade du velat lyssna vid fler tillfällen/med en annan musiktjänst?
5. Vad var irriterande/ tillfredsställande?

Om du inte lyssnat på musik:

1. Varför inte?
2. Hade du velat lyssna på musik?

Besvara alltid:

Har du pratat om musik?

Om vad?

Har du hittat eller skaffat ny musik/ny musiktjänst? Hur då?

(Nedladdning? Fått ett tips?)

Besvara dagligen följande frågeställningar i ditt ritblock: Berätta, rita, klistra in vad du vill som är musikrelaterat. T.ex. hur du känner dig när du lyssnar på musik, relationen till musik eller hur du känner för din iPod/vinylspelare/Spotify m.m.

KONTAKTUPPGIFTER:

Petra Tarnow Håkansson
0768-43 08 48
petra.tarnow@hotmail.com

Kristina Ekstrand
0737-43 14 72
kristina_ekstrand@hotmail.com

KALENDER

Januari 2009

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
26 Möte 18:30	27	28 Möte 17:00	29	30	31	

Februari 2009

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
						1
2	3	4 Lämna material 12-18	5 Lämna material 12-18	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25 Möte 18:00	26 Möte 18:00	27	28	

Bilaga 2. Frågeformulär

Frågeformulär

Namn

Ålder.....

Telefonnummer.....

Mailadress.....

Musiktjänster du brukar använda (ex. iPod, iTunes, LastFM, Youtube, mp3, stereo, radio), hur länge du har använt dem och hur du hittade dem:

.....
.....
.....
.....
.....

Var har du hittat den musik du har idag?

.....
.....
.....
.....
.....

Hur lång tid per dag ägnar du åt musik (ex. prata om musik, lyssna, ladda ner, se på videos)?

.....

Hur organiserar du din musik? Skulle du vilja organisera den annorlunda, om du hade haft tid/annat verktyg? (T.ex. lägger allting i mappen "min musik", sorterar i mappar efter artister m.m.)

.....
.....
.....
.....
.....

Bilaga 3. Musikdagböcker

BORIS

Tisdag 27/1-09

Frivilligt
Ensam.

16.40 På väg till infomötet på Inuse.

Jag är sen!

Tar fram musikmobilen → Lauren Wolf
No Stress och slår sedan

Matias en signal och varnar

att jag är sen. Medan jag
senare lyssnar på låten sms:ar
jag Kristine att jag kommer bli sen.

17.10 Är med lurarna, jag är framme.

17.50 Mötet klart, på väg hem fortsätter jag
att lyssna på Dance Winter 2008
mobilen.

18.20 Är hemma, stänger av musiken.

22.45 Sverdax, Top100 2008 från mobilen
får mig att somna som en bebis.
Somnar med musiken på.

2/2-09

06.39-06.45

Satte på radion hemma själv frivilligt för jag ville inte ha det knäpptyst när jag skulle vakna till.

13.30-14.30

På spår på mp4 ensam frivilligt till Hemköp. Under tiden då jag handlade på Hemköp och under min resa hem.

17.30-21.00

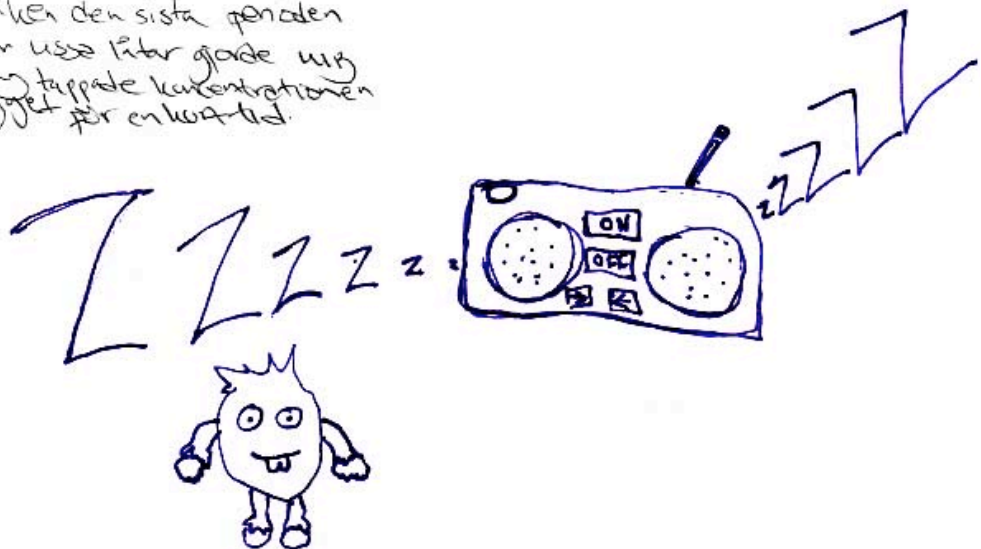
Windows Media Player hemma själv frivilligt.

- + Jag kan när som helst byta list.
- + Mycket stort urval eftersom jag har ulikt musik.
- Jag blev sur på några låtar, kände inte alls för att lyssna på dem just då.

* Jag hade lyssnat mer om det inte varit för att jag sov 2,5 h på eftermiddagen.

* Jag lyssnade inte på vägtill, slöck halvsov så bra att omgivningen inte störde. (behörde ej musiken var för trött för att lyssna)

* Jag hade behövt lyssna mindre på musiken den sista perioden eftersom ussa låtar gjorde mig sur = jag tappade koncentrationen på flygjet för en kort tid.

FREDAG

30 - JAN - 2009

Idag har jag lyssnat en hel del på musik!

Runt 17.00 - 21.30 (HEMMA)

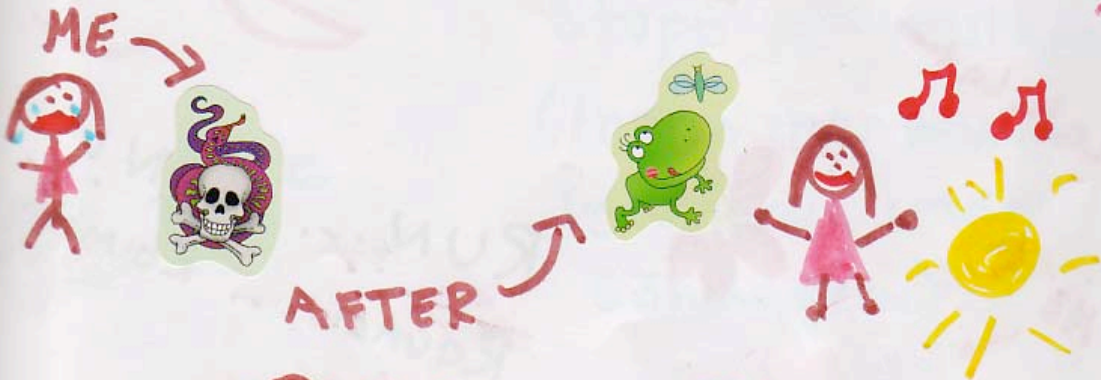
- Hade stressig dag
- Dåligt humör

Musiken fick mig att avslappna!

You tube 😊

Fina Vedio → bra musik!

Tillsammans → Mamma!

MY SIGTME ❤️ MUM ROLIGT
GEMENSKAP